

Lausunto

12.08.2024

HEL 2024-009118

Asia: VN/14777/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle sairauspäivärahan muutoksia ja sosiaaliturvarahastojen säästöjen kanavoitinta koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Lausuttavaa sosiaaliturvarahastoihin kohdistuvien säästöjen kanavoinnista?

Lausuttavaa sairauspäivärahan laskentakaavan muuttamisesta?

Esityksessä ehdotetaan sairauspäivärahan suuruuden alentamista nykytilaan verrattuna. Esityksen perusteella vaikuttaa siltä, että Kansaneläkelaitoksen työnantajille maksamien sairauspäiväraha korvausten määrä pienenee. Korvausten pienemisen arvioidaan aiheuttavan lisäkustannuksia Helsingin kaupungille, koska kaupungilla on suurena työnantajana runsaasti sellaisia sairauspoissaoloja, joista kaupunki maksaa työntekijöille täysimääräisesti palkkaa.

Työnantajan rahoitusosuuden korottaminen sairausvakuutuksen työtulovakuutuksesta kasvattaa palkkojen sivukuluja. Myös kuntalaisten verovähennysten voidaan olettaa pienenevän, joka toisaalta voi kasvattaa ansiotuloveron tuottoa. Toisaalta esitetty korvaustason vuositulon ylärajan laskeminen pienentää päivärahojen määrää kaikilta tuloluokilta, jolloin kaupungin ansiotuloverokertymä vastaavasti pienenee.

Lausuttavaa taloudellisista vaikutuksista?

Kanavoitintarkaisuun sisältyvät veronluonteiset maksumuutokset arvioidaan kasvattavan Kuntaliiton arvion mukaan kuntien verotuottoja 60-70 milj. euroa koko kuntakentän tasolla, ja Helsingin osuus tästä on arvion mukaan noin 7-8 miljoonaa euroa. Palkansaajien työttömyysvakuutusmaksun ja päivärahamaksun alentuessa verovelvollisen verovähennysoikeus kyseisistä maksuista pienenee ja ja siten muutos vaikuttaa verovelvollisen verotettavan tulon määrään lisäten ansiotuloverotuksen kertymää. Uudistuksen toteutuksessa on tärkeää, että kuntien saama ansiotuloverotuksen lisätuottoa ei tule leikata pois kunnilta muuta kautta.

Lausuttavaa työllisyysvaikutuksista?

Peruspäivärahan määrän alentaminen saattaisi nopeuttaa työntekijöiden paluuta töihin sellaisissa tapauksissa, joissa ainakaan kokoaikainen sairauspoissaolo ei ole välttämätöntä. Toisaalta kuntoutusrahan ja osasairauspäivärahan eli työllisyyttä tukevien mekanismien heikentäminen voi heikentää töihin paluuta ja liian aikainen töihin paluu voi pidemmällä aikavälillä pitkittää työkyvyttömyyttä. Työllisyysvaikutusten arvioidaan jäävän vähäisiksi

Lausuttavaa vaikutuksista kotitalouksiin?

-

Lausuttavaa vaikutuksista yrityksiin ja muihin työnantajiin?

-

Lausuttavaa vaikutuksista viranomaisiin?

-

Lausuttavaa muista yhteiskunnallisista vaikutuksista?

-

Lausuttavaa voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä?

-

Muuta lausuttavaa esityksestä?

Hallituksen esitysluonnoksessa mainitaan, että yleisen asumistuen tai toimeentulotuen kulujen ei arvioida kasvavan ”vähäistä enempää”. Ilmaisuu jää epämääräiseksi ja on kaupungin kannalta ongelmallinen, sillä kuntien rahoittaessa osan toimeentulotuesta toimeentulotuen kasvulla on negatiivinen vaikutus kuntatalouteen. Lisäksi on huomioitava, että uudistuksen vaikutus yhden huoltajan kotitalouksiin, pitkäaikaissairaisiin ja naisiin on suurempi ja leikkaus voi heikentää muun muassa näiden ryhmien toimeentuloa merkittävästi.

Ihatsu Jan
Helsingin kaupunki - Kaupunginhallitus